

N á v r h

ZÁKON

ze dne.....2019,

**kterým se mění zákon č. 114/1993 Sb., o Kanceláři prezidenta republiky,
ve znění pozdějších předpisů**

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

Čl. I

Změna zákona o Kanceláři prezidenta republiky

Zákon č. 114/1993 Sb., o Kanceláři prezidenta republiky, ve znění zákona č. 224/1999 Sb., zákona č. 220/2000 Sb., zákona č. 49/2004 Sb. a zákona č. 281/2004 Sb., se mění takto:

1. V § 4 se za odstavec 1 vkládají nové odstavce 2 až 4, které včetně poznámky pod čarou č. 4 znějí:

„(2) Vedoucím Kanceláře může být jmenován pouze státní občan České republiky, který je plně svéprávný a bezúhonný.

(3) Za bezúhonného se nepovažuje ten, kdo byl pravomocně odsouzen pro úmyslný trestný čin nebo pro trestný čin proti pořádku ve věcech veřejných z nedbalosti, pokud odsouzení nebylo zahlazeno nebo pokud se na pachatele nehledí, jako by nebyl odsouzen; jestliže trestní stíhání pro takový trestný čin bylo podmíněně zastaveno nebo bylo-li rozhodnuto o schválení narovnání a zastavení trestního stíhání, je předpoklad bezúhonnosti splněn až po uplynutí 5 let ode dne nabytí právní moci těchto rozhodnutí.

(4) Vedoucím Kanceláře může být jmenován pouze držitel osvědčení fyzické osoby podle předpisu upravujícího ochranu utajovaných informací a bezpečnostní způsobilost nejméně na stupeň utajení Tajné⁴); osoba, která tuto podmínku nesplňuje, požádá o vydání osvědčení na požadovaný stupeň utajení do šesti měsíců ode dne svého jmenování. Nezáká-li osoba jmenovaná vedoucím Kanceláře osvědčení na požadovaný stupeň utajení do dvou let ode dne jmenování, její funkce uplynutím této lhůty zaniká a tato osoba ztrácí způsobilost ji znovu nabýt. Znovunabytí této způsobilosti je podmíněno získáním osvědčení uvedeného ve větě první. Funkce vedoucího Kanceláře zaniká též marným uplynutím lhůty pro podání žádosti o vydání osvědčení na požadovaný stupeň utajení nebo v případě zániku platnosti požadovaného osvědčení.“

Dosavadní odstavce 2 až 4 se označují jako odstavce 5 až 7.

---

⁴ Zákon č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, ve znění pozdějších předpisů.

Čl. II

Přechodné ustanovení

Osoba jmenovaná vedoucím Kanceláře prezidenta republiky přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se musí stát držitelem osvědčení uvedeného v § 4 odst. 4 zákona č. 114/1993 Sb., ve znění tohoto zákona, ve lhůtě 2 let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona; nestane-li se držitelem osvědčení uvedeného v § 4 odst. 4 zákona č. 114/1993 Sb., ve znění tohoto zákona, její funkce vedoucího Kanceláře prezidenta republiky uplynutím výše uvedené lhůty zaniká a tato osoba ztrácí způsobilost ji znovu nabýt. Znovunabytí této způsobilosti je podmíněno získáním osvědčení uvedeného ve větě první.

Čl. III

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem jeho vyhlášení.

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

OBECNÁ ČÁST

1. Zhodnocení platného právního stavu, odůvodnění hlavních principů navrhované právní úpravy a vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy

Dosavadní právní úprava vymezující postavení vedoucího Kanceláře prezidenta republiky si plným právem zaslouží být označena za kusou. Stanoví totiž v zásadě pouze to, že je jmenován (a rovněž odvoláván) prezidentem republiky – a to se nejen s ohledem na zkušenosti se způsobem, jak je s touto významnou funkcí zacházeno v posledních letech, nejeví jako zcela šťastné. Zákon o Kanceláři prezidenta republiky např. jako podmínku jmenování nestanoví ani občanství České republiky či plnou svéprávnost a bezúhonnost, což navrhovatelé neshledávají přijatelným. Je však třeba připustit, že v tomto směru jde o problém převážně teoretický.

Dalším opatřením, které v reakci na dosavadní zkušenosti s výkonem úřadu „kancléře“ prezidenta republiky navrhovatelé představují, je požadavek, podle něhož se jím může stát pouze osoba, která je držitelem osvědčení fyzické osoby na stupeň utajení Tajné; tento požadavek vychází mimo jiné ze skutečnosti, že disponují-li touto bezpečnostní prověrkou osoby v postavení podřízených kancléře, a tudíž se mohou seznamovat s informacemi, ke kterým vedoucí Kanceláře bez příslušného osvědčení přístup nemá, je žádoucí, aby touto prověrkou disponoval i vedoucí Kanceláře prezidenta republiky a mohl se seznamovat s dokumenty, ke kterým mají přístup i jeho podřízení.

Pochybnosti, zda se nejedná o úpravu příliš svazující, je třeba odmítnout poukazem na skutečnost, že vedoucí Kanceláře republiky je představitelem úřadu, jehož úkolem vytváří podmínky pro výkon pravomocí přímo volené hlavy státu (a to dovnitř státu i navenek), a jako takový nese zcela zásadní odpovědnost; v tomto světle se jako kuriózní jeví spíše dosavadní skromná právní úprava jeho postavení. Tyto úvahy posiluje i fakt, že Kancelář prezidenta republiky, v jejímž čele vedoucí Kanceláře stojí, hospodaří s nezanedbatelným objemem veřejných prostředků, a tak je veřejný zájem na náležitém vymezení postavení osob, které funkci kancléře vykonávají, zcela pochopitelný.

2. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky

Předkládaný návrh je v souladu s ústavním pořádkem České republiky. Případné úvahy o nedůvodném rozlišování mezi kancléři prezidenta republiky a dolní a horní komory Parlamentu ČR lze odmítnout poukazem na zcela specifickou pozici, v níž se vedoucí Kanceláře prezidenta republiky nachází a která je s osobami stojícími v čele kanceláří Poslanecké sněmovny a Senátu naprosto nesrovnatelná; skutečnost, že zákon označuje tyto osoby ve všech případech shodně za „vedoucí kanceláře“ proto neznamena, že by musely mít i shodné postavení.

3. Zhodnocení slučitelnosti navrhované právní úpravy s předpisy Evropské unie

Na právní úpravu obsaženou v předloženém návrhu se právní předpisy Evropské unie nevztahují.

4. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána

Navrhovaná úprava není v rozporu s mezinárodními smlouvami dle článku 10 Ústavy České republiky.

5. Předpokládaný hospodářský a finanční dosah navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty, na podnikatelské prostředí České republiky a dále sociální dopady a dopady na životní prostředí

S přijetím navrhované právní úpravy není spojeno zvýšení nákladů státního rozpočtu, ani ostatních veřejných rozpočtů. Navržená právní úprava nemá dopad na životní prostředí, obtížné je také hovořit o jejich jednoznačných sociálních dopadech.

6. Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

Předložený návrh nemá negativní vliv na ochranu soukromí a osobních údajů.

7. Zhodnocení korupčních rizik

V důsledku přijetí navrhovaných změn nedojde ke zvýšení korupčních rizik, naopak lze předpokládat jejich omezení.

8. Odůvodnění návrhu, aby Poslanecká sněmovna vyslovila s návrhem zákona souhlas již v prvním čtení

Navrhovatelé mají s ohledem na již druhé funkční období stávajícího prezidenta republiky za to, že je třeba provést výše nastíněnou změnu s největším možným urychlením, a proto navrhují, aby Poslanecká sněmovna v souladu s § 90 odst. 2 zákona č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, ve znění pozdějších předpisů, vyslovila s návrhem zákona souhlas již v prvním čtení.

ZVLÁŠTNÍ ČÁST

ČL I

Součástí textu zákona se stávají následující požadavky na osobu vedoucího Kanceláře prezidenta republiky: musí jít o občana České republiky, který je plně svéprávný a bezúhonný. Navrhovatelé z důvodu právní jistoty definovali pojem bezúhonný. Svéprávnost je dostatečně definována jiným právním předpisem.

Klíčovou změnu pak představuje ustanovení, podle něhož musí být vedoucí Kanceláře držitelem osvědčení fyzické osoby na stupeň Tajné; není-li jím v okamžiku jmenování, musí mu být vydáno ve lhůtě dvou let. Tím je poskytnut dostatečný prostor osobám, které o vydání tohoto osvědčení požádají až v souvislosti se svým jmenováním do funkce vedoucího Kanceláře.

Neuspějí-li v této lhůtě, jejich funkce zaniká a nemohou ji znovu nabýt. Tímto opatřením se čelí případným snahám o obcházení tohoto zákona, které bohužel nelze vyloučit (v této

souvislosti se hovoří o „kreativní interpretaci“ nebo „tvůrčím výkladu“ právních předpisů, které se vyznačují ignorováním smyslu interpretovaných ustanovení). Obdobný následek návrh předvídá rovněž v případě vedoucího Kanceláře, který je držitelem příslušného osvědčení, kterého však během výkonu funkce pozbude.

Čl. II

Cílem přechodného ustanovení je vztáhnout novou úpravu také na osobu, která funkci vedoucího Kanceláře prezidenta republiky vykonává ke dni účinnosti této novely. Pokud vedoucímu Kanceláře ve lhůtě dvou let není vydáno požadované osvědčení, jeho funkce zaniká a nemůže ji znovu nabýt; navrhovatelé se tak opět snaží zamezit případnému obcházení nové úpravy např. prostřednictvím znovujmenování osoby, jejíž funkce zanikla proto, že marně uplynula lhůta, v níž jí mělo být vydáno požadované osvědčení.

Čl. III

Účinnost zákona je navržena tak, aby byl zákon účinný v nejkratším možném čase, což je potřebné v souvislosti s výše odůvodněnou urychlenou potřebou přijetí této novely, na níž je podle přesvědčení navrhovatelů naléhavý obecný zájem ve smyslu § 3 odst. 3 zákona o Sbírce zákonů a o Sbírce mezinárodních smluv, ve znění pozdějších předpisů.

V Praze 29. ledna 2019

Věra Kovářová v. r.

Jakub Michálek v. r.

Marek Výborný v. r.

Markéta Pekarová Adamová v. r.

Jan Farský v. r.

Vít Rakušan v. r.

Petr Gazdík v. r.

Petr Pávek v. r.

Jana Krutáková v. r.

Jan Čížinský v. r.

Marian Jurečka v. r.

Jan Bartošek v. r.

Pavla Golasowská v. r.

Vít Kaňkovský v. r.

Helena Langšádlová v. r.

František Vácha v. r.

Vlastimil Válek v. r.
Dominik Feri v. r.
Jiří Mihola v. r.
Ondřej Benešík v. r.
Mikuláš Ferjenčík v. r.
František Kopřiva v. r.
Ondřej Profant v. r.
Tomáš Martínek v. r.
Mikuláš Peksa v. r.
Lenka Kozlová v. r.
Lukáš Černožský v. r.
Petr Třešňák v. r.
Martin Jiránek v. r.
Lukáš Bartoň v. r.
Lukáš Kolářík v. r.
František Elfmark v. r.
Vojtěch Pikal v. r.
Jan Lipavský v. r.
Dana Balcarová v. r.
Olga Richterová v. r.
Jan Pošvář v. r.